VERSLAG VAN DE SESSIE VAN DE RAAD DER GEMEENTE HAARLEMMERMEER OP DONDERDAG 28 OKTOBER 2021

Onderwerp: Sessieverzoek ChristenUnie-SGP Ontwikkelingen begroting

Voorzitter: dhr. M. Achterbergh-Copier

De leden: mw. M.E. Ballieux-Hamel, dhr. M.L. Beusenberg, dhr. C. El Idrissi, dhr. W.J.J.M. Klijn, mw. G. Knikker, dhr. H.C.M. Koning, dhr. H.P. Spijker, mw. B.C. van Straten-van Diepenbeek, dhr. K. Sulmann, dhr. E. Vermeulen, dhr. J.P.H. de Vries

Griffier: dhr. M. Bouw

Portefeuillehouders: dhr. J.N.J. Nobel, dhr. J.G. Rip, mw. M.H. Ruigrok, dhr. F. Sidali, mw. M. Steffens-van de Water

Insprekers: mw. Dekker, Speel-o-theek de Blokkendoos, mw. Van Dijck, Jeugdland Nieuw-Vennep en Hoofddorp

---

De VOORZITTER: Goedenavond allemaal, welkom bij het sessieverzoek van de ChristenUnie-SGP over de ontwikkelingen van de begroting. In het bijzonder welkom aan alle toehoorders en insprekers. Het is voor ons ook weer een beetje wennen om weer met publiek te mogen praten, dus dat is hartstikke leuk. Van harte welkom. Voordat we de sessie gaan beginnen, de sessie is, zoals u bent gewend, in de eerste termijn met spreektijden en de tweede termijn met vrij debat. We hebben twee insprekers. Daar beginnen wij zo mee. Echter, er is een technisch foutje geslopen in de spreektijden waardoor de grotere partijen eigenlijk iets minder tijd hebben en de kleinere partijen iets meer tijd. Wat ik wil voorstellen is, om te voorkomen dat mensen de helft van de bijdrage die zij hebben voorbereid kunnen vertellen, dat de VVD, HAP, het CDA, Forza!, GroenLinks en D66 de spreektijden houden zoals die er staan. De PvdA blijft hetzelfde. ChristenUnie-SGP heeft, zoals gebruikelijk, plus vijf minuten, dat is dus zeven minuten. En GEZOND Haarlemmermeer, EEN Haarlemmermeer en SRH krijgen er één minuut bij.

De heer BEUSENBERG: Nou breekt mijn klomp.

De VOORZITTER: Nou, ja, mijnheer Beusenberg, het is uw avond kennelijk, vandaag. Even voor de goede orde, ik wil wel vragen, want de VVD, HAP en het CDA hebben eigenlijk maar 4 minuten, het verzoek is wel om er ook een klein beetje rekening mee te houden, zodat wij de tweede termijn eventueel ook nog met elkaar in debat kunnen, want dat is uiteindelijk waar we hier voor zitten. Dat is een opmerking vooraf. Dan beginnen wij met twee insprekers. Dan wil ik eigenlijk als eerste mevrouw Dekker van de Speel-o-theek de Blokkendoos naar voren vragen. U mag hier plaatsnemen. U is, als het goed is, verteld dat u vijf minuten heeft. Daarna hebben raadsleden de mogelijkheid om een vraag aan u te stellen. Mevrouw Dekker, u heeft het woord.

Mevrouw DEKKER: Mag ik heel even mijn briefjes neerleggen?

De VOORZITTER: Ja hoor, neem de tijd.

Mevrouw DEKKER: Anders heb ik mijn tijd niet. Ja, start de tijd. Geachte raadsleden, in 2016 stond ik

hier ook, met hetzelfde doel, het verdedigen van het voortbestaan van Speel-o-theek de Blokkendoos. De brief met onze zienswijze op het voornemen van het college onze prestatiesubsidie te weigeren per 2023 heeft u ontvangen. We zijn gevestigd in het Cultuurgebouw. Het samenwerken met de instanties die daar zijn aangesloten is erg prettig en geeft veel mogelijkheden. Door deze zichtlocatie is ons ledenaantal in vijf jaar tijd meer dan verdubbeld. Wij zijn gegroeid van 190 naar meer dan vierhonderd leden. Ook tijdens corona met de noodzakelijke maatregelen heeft de speel-o-theek weinig aan omzet verloren. Speel-o-theek de Blokkendoos is een goedlopende organisatie met uitsluitend vrijwilligers. Hier moet de gemeente trots op zijn. De visie van Speel-o-theek de Blokkendoos is het bevorderen en ondersteunen van het recht van kinderen op spelen. Onze doelstelling is om goed en verantwoord speelgoed uit te lenen. Hiermee bevorderen wij het maatschappelijk belang van de gemeente. De speel-o-theek streeft ernaar de integratie van alle kinderen in Haarlemmermeer te bevorderen, ongeacht hun achtergrond. Wij zijn een duurzame organisatie omdat het speelgoed rouleert onder gezinnen. Zo hoeven zij minder vaak speelgoed te kopen. Door het uitleensysteem van het speelgoed worden de kinderen uitgedaagd en gestimuleerd in hun ontwikkeling. De gemeente verwacht van ons dat wij een bijdrage leveren aan de sociale basis en deze, zo mogelijk, verstevigen. De optimale ontwikkeling van het kind staat centraal. Onze jarenlange samenwerking met instanties als MeerWaarde, het CJG en de VrijwilligersCentrale is hier een voorbeeld van. Ouders van kinderen met een hulpvraag kunnen bij ons terecht om speelgoed te lenen. We hebben in ons assortiment voldoende speelgoed dat geschikt is voor deze bijzondere kinderen. Vorige week bezocht ik nog het Oogcafé om de contacten met de visueel gehandicapten te versterken. De meeste van onze leden hebben gezonde kinderen, maar we hebben ook te maken met gezinnen die een kind hebben met een extraatje. Het maakt voor de speel-o-theek niet uit, iedereen is welkom. We vinden het heel jammer dat wij niet worden aangemerkt als een kernvoorziening. Het klinkt zo logisch, omdat wij net als het Cultuurgebouw, voldoen aan deze eisen. Goed beschouwd zijn wij het Cultuurgebouw in het klein. Geen boeken, geen muziek, geen theater, maar met ons assortiment kunnen de kinderen de dingen thuis doen die zij in het Cultuurgebouw in het groot beleven. Onze muziekinstrumenten, verkleedkleren en spelletjes lenen zich daar prima voor. De speel-o-theek is 38 jaar geleden opgericht om de kinderen zoveel mogelijk keuze te geven in speelgoed. We gaan daarbij uit van een basislijst die aansluit op de ontwikkeling van het kind. Steeds meer ouders zorgen niet meer fulltime voor hun kind. Je ziet hoe belangrijk aandacht wordt voor de zoon of dochter. Door met je kind bij ons speelgoed uit te zoeken geef je je kind aandacht. Je gaat niet iedere drie weken speelgoed kopen. Door thuis met je kind te spelen voelt deze zich belangrijk. Mijn ouders hebben tijd voor mij. Even tien minuten een spelletje doen aan tafel, heeft een groot effect. Jullie kunnen je voorstellen dat het gezinnen een positieve impuls geeft om lid te worden en regelmatig speelgoed te komen lenen. De ruim vierhonderd gezinnen van diverse afkomst zijn verdeeld over de verschillende kerndorpen in de Haarlemmermeer. Wij krijgen subsidie en met de inkomsten uit contributie en leengeld kunnen wij de vaste lasten betalen en nieuw speelgoed kopen. We huren een gemeentelijke accommodatie. Dit is onze grootste kostenpost. De huur komt dus, met een tussenstap, op de bankrekening van de gemeente. Ook las u dat wij naast de subsidie voor gemiddeld € 5.000,00 aan eigen inkomsten hebben. Wij kunnen de huur niet uit eigen middelen betalen. Zoals u weet en heeft kunnen lezen hebben kinderen recht op vrije tijd om te spelen. Het is de intentie van de speel-o-theek om spelen binnen en buitenshuis en de kinderopvang, onderwijs en bij kindgerichte organisaties te ondersteunen. Spelen is niet alleen leuk, je leert ook door te spelen. Voor nu en later. Spelen doe je samen. Zoals u hier allemaal zit bent u gevormd door uw verleden. Waar speelde u mee? Was u creatief? Speelde u met Lego? Wilde u altijd winnen? Kinderen moeten tijd hebben om te spelen. Wij bieden hen een veilige plek en verantwoord speelgoed en wij willen dit heel graag nog heel lang blijven doen. In een gemeente als Haarlemmermeer zou het toch prachtig zijn als we allerlei maatschappelijke taken kunnen onderbrengen in een gebouw. Met de nieuwe ontwikkelingen van het Raadhuisplein en de ombuigingen voor verschillende instanties, zoals het Cultuurgebouw, zou de maatschappelijke functie van de speel-o-theek een goede en goedkope bijdrage zijn aan deze eis. Wij vragen u dringend nu geen onomkeerbare beslissingen te nemen. De

speel-o-theek is een goed georganiseerde stichting met een relatief lage financiële ondersteuning. Sorry.

De VOORZITTER: Neem de tijd maar even.

Mevrouw DEKKER: Zij heeft haar financiën op orde. Daar mag het college trots op zijn. Het kan niet zo zijn dat de speel-o-theek door deze tijdelijke omstandigheden op moet houden te bestaan. Na 38 jaar! Daarom onze dringende vraag, gaan we in gesprek om het voorstel tot weigering bij te stellen, of nog beter, in te trekken? Dank voor uw aandacht.

De VOORZITTER: Dank u wel, mevrouw Dekker. Ik wil vragen of u even wilt blijven zitten, want ik wil aan de raadsleden vragen of zij nog een vraag hebben. Mevrouw Ballieux, GroenLinks.

Mevrouw BALLIEUX: Dank u wel, mevrouw Dekker en dank u wel ook voor het inspreken. Ik vroeg mij af, hoeveel subsidie krijgen jullie nu en hoeveel gaat daarvan uiteindelijk weer terug naar de gemeente, via de huur? Weet u dat toevallig?

De VOORZITTER: Mevrouw Dekker.

Mevrouw DEKKER: De totale subsidie voor 2021 is, dacht ik, iets van € 18.000,00. Daar gaat sowieso € 14.500,00 aan huur terug.

De VOORZITTER: Mevrouw Ballieux? Ja, dat is voldoende antwoord? Dan kijk ik nog even rond. Is er iemand die nog een vraag wil stellen? Mevrouw Dekker, dan wil ik u hartelijk bedanken.

Mevrouw DEKKER: Duidelijk.

De VOORZITTER: Ja, het was een duidelijk verhaal. Dat zeker. Dan wil ik mevrouw Van Dijk van Jeugdland Nieuw-Vennep en Hoofddorp vragen om naar voren te komen. Ook aan u de vraag of u in vijf minuten uw verhaal kunt doen. Daarna hebben raadsleden de mogelijkheid om de vragen aan u te stellen. Als u er klaar voor bent dan kunt u beginnen.

Mevrouw VAN DIJK: Op 28 juli 2021 ontvingen wij het voornemen van het college om per 2024 de subsidierelatie met ons te beëindigen, zowel met Nieuw-Vennep als met Hoofddorp. Wij schrokken daar enorm van en vragen ons af waarom dit radicale besluit zonder enig overleg is genomen. Vindt de gemeente Jeugdland een slechte investering die de moeite niet meer waard is? Waarom vervalt bij de Jeugdlanden 100% subsidie en niet, zoals bij de speeltuinverenigingen, een verlaging van de subsidie? Bij Jeugdland is ieder kind welkom. Van jong tot oud, met en zonder handicap. Wij vinden het belangrijk dat ieder kind vrij kan spelen en helemaal zichzelf kan zijn, net zoals de speel-o-theek, zoals ik net hoorde. Doordat wij beheerde speeltuinen zijn, kunnen wij meer bieden dan een openbare speelplek. In onze huttendorpen, skelterbanen en onze grote, avontuurlijke terreinen leren kinderen samen te werken, voor zichzelf op te komen, dilemma's en conflicten op te lossen en contacten te leggen. Hierin worden zij begeleid door onze professionele medewerkers. Door deze 'sociale opvoeding' veroorzaken zij minder overlast of hinderlijk gedrag. Dat bevordert de leefbaarheid in de woonomgeving en op school. Het korten op onze organisaties zorgt in de toekomst voor meer druk op de jeugdzorg en de handhaving. Wij wijzen daarbij op het rapport van de NUSO over kosten en baten van speeltuinen dat wij u gisteren hebben toegestuurd. Door het inzetten van professionele medewerkers bieden wij extra activiteiten die wij zonder subsidie moeten beëindigen. Zo bieden wij onder andere educatieve workshops aan voor bezoekers en scholen en begeleiden wij stagiaires en Haltjongeren. Zowel in Nieuw-Vennep, als in Hoofddorp spelen wij in op uw wensen om het spelen toe-

gankelijk te maken voor alle kinderen in Haarlemmermeer. Ouders hebben vertrouwen in Jeugdland. Ook kinderen voor wie zelfstandig buitenspelen niet zo vanzelfsprekend is en waarvoor sociale contacten erg belangrijk zijn, komen graag naar Jeugdland. Zonder vast aanspreekpunt zal het zelfstandig laten spelen voor ouders een drempel vormen. Met onze activiteiten dragen wij bij aan uw doelstellingen en het beleid van de gemeente: de stevige sociale basis, een inclusieve samenleving, het SamenSpeelAkkoord, het speelruimtebeleid en het Sport- en Beweegakkoord. Wij zorgen voor een toegankelijke, betaalbare speelvoorziening die voor de groepen die de gemeente bij de ombuigingen wil ontzien juist erg belangrijk zijn. De coronaperiode heeft aangetoond hoe belangrijk recreatievoorzieningen in de directe woonomgeving zijn. Op Jeugdland konden kinderen in de buitenlucht stoom afblazen en bewegen, terwijl scholen en sportverenigingen gesloten waren. De inwoners van Haarlemmermeer waren blij en dankbaar voor de mogelijkheid in deze moeilijke tijd. Zonder een stabiele basis in de vorm van een langdurig huurcontract en een redelijke, vaste bijdrage vanuit de gemeente vrezen wij voor het voortbestaan van onze terreinen. In onze zienswijze aan het college hebben we aangegeven tegen welke problemen wij aanlopen als wij geen subsidie meer ontvangen, De oplossing van de wethouder, dat de Jeugdlanden met behulp van sponsors, fondsen en het ontplooien van nieuwe (commerciële) activiteiten op eigen benen kunnen staan, is niet realistisch. Onduidelijkheid over de subsidie betekent dat wij onze toekomstplannen, onder andere een nieuw ontwerp voor de inrichting van Nieuw-Vennep, in de ijskast moeten zetten. Fondsen en bedrijven willen weten of zij een stabiele organisatie ondersteunen. Wie investeert er in een organisatie die over twee jaar kan omvallen? In het belang van alle kinderen in Haarlemmermeer, hun ouders en alle anderen die op Jeugdland tot bloei komen vragen wij u om, samen met ons, naar mogelijkheden te zoeken om de ombuigingen aan te passen of terug te draaien. Niet alleen voor ons, maar voor alle organisaties die hun stinkende best doen voor de jeugd in de Haarlemmermeer. We hebben dezelfde wensen eigenlijk als de speel-o-theek.

De VOORZITTER: Dank u wel, mevrouw Van Dijk. Ik kijk even… Ja, de heer Beusenberg, SRH.

De heer BEUSENBERG: Dank u. Bedankt, voor het inspreken in ieder geval. Mijn vraag is, hoe hoog is de subsidie die u nu van de gemeente ontvangt?

De VOORZITTER: Mevrouw Van Dijk.

Mevrouw VAN DIJK: Wij ontvangen in 2021 € 87.690,00.

De heer BEUSENBERG: Dan heb ik nog een vervolgvraagje.

Mevrouw VAN DIJK: Nee, dat is voor Nieuw-Vennep.

De VOORZITTER: Een moment. Mevrouw Beusenberg of mijnheer Beusenberg wil…

De heer BEUSENBERG: Zover is het nog niet. Ik moet eerst nog weg hè?

De VOORZITTER: Nee, die hebben we overigens ook. Die heb ik vandaag zien lopen.

De heer BEUSENBERG: Hoeveel wil de gemeente van die subsidie nu aftrekken of helemaal…?

Mevrouw VAN DIJK: De subsidierelatie beëindigen, dus dat is gewoon 100%.

De heer BEUSENBERG: Dan heb ik daarover straks nog een vraag aan het college.

De VOORZITTER: Dat mag u straks, in uw eigen tijd doen. Mevrouw Ballieux, GroenLinks.

Mevrouw BALLIEUX: Dank u wel, voorzitter. Hoeveel van die € 87.000,00 gaat er ook weer terug naar de gemeente, bijvoorbeeld voor huur van de accommodatie? Weet u dat toevallig?

Mevrouw VAN DIJK: Bij ons gaat het grootste deel op aan personeel. De personeelskosten zijn ruim € 60.000,00.

Mevrouw BALLIEUX: En dan blijft er nog € 17.000,00 over.

Mevrouw VAN DIJK: Ja, en ik heb het alleen over de bedragen van Nieuw-Vennep.

Mevrouw BALLIEUX: Ja, precies, dat begrijp ik. Dank u wel.

Mevrouw VAN DIJK: Het is voor Jeugdland Hoofddorp ongeveer hetzelfde, maar niet de precieze bedragen.

De VOORZITTER: Ja, mevrouw Knikker, D66.

Mevrouw KNIKKER: Dank voor het inspreken. Ik hoorde u zeggen, bij Jeugdland gaat het om een 100% korting, bij andere speeltuinverenigingen om een verlaging? Kunt u dat verschil uitleggen? Wat is dan precies het verschil tussen Jeugdland en speeltuinverenigingen?

Mevrouw VAN DIJK: Dat is juist onze vraag. Dat is onze vraag ook. Wat is het verschil? Het enige verschil dat wij weten, want we hebben er natuurlijk ook met ambtenaren over gesproken, is dat de speeltuinverenigingen geen betaald personeel hebben en onder een andere subsidieregeling vallen dan de Jeugdlanden. Daar is een aparte subsidieregeling voor, waarbij wij wel personeel mogen hebben. We hebben dat personeel ook gewoon nodig om echt die extra dingen te doen die we doen.

De VOORZITTER: Ja, de heer El Idrissi, HAP.

De heer EL IDRISSI: Dank, voorzitter. Dank voor het inspreken. Ik vroeg mij af, u gaf aan dat het subsidiebedrag ongeveer € 87.000,00 is. Daarvan zijn de personele lasten, de salarissen die u betaalt aan mensen die voor u werken, ongeveer € 60.000,00. Ziet u een mogelijkheid om het met minder mensen te doen en dan toch de activiteiten doorgang te geven of zegt u, als we dat doen, dan kunnen we de activiteiten überhaupt niet meer door laten gaan?

Mevrouw VAN DIJK: Een aantal activiteiten niet. Een huttendorp, daar heb je gewoon toezicht bij nodig. Bij workshops heb je ook begeleiding nodig. Dat kun je niet allemaal aan vrijwilligers vragen. Wij zijn drie dagen in de week open, ten minste twee middagen en dan de hele zaterdag en in die uren is er dus een vaste medewerker, de coördinator van het geheel, die een contract heeft van 22 uur. De anderen hebben alleen een oproepcontract of een heel klein vijfurencontract. Veel minder kun je niet, want ook die coördinator wil wel eens een vrije dag hebben of op vakantie. Dan heb je toch ook andere mensen nodig. Erg veel verminderen betekent dus dat je dan delen helemaal met vrijwilligers moet gaan doen. Als we geen subsidie krijgen, dan zullen wij wel moeten. Dan moeten wij die mensen ontslaan.

De VOORZITTER: Was dat een antwoord op uw vraag, want dan ga ik naar de heer Sulmann van GEZOND.

De heer SULMANN: Dank u wel. Ik ben even op zoek naar het verschil tussen Jeugdland en de speeltuinverenigingen. Dat is mij niet helemaal duidelijk, want u had het over hutten bouwen. Er zijn ook speeltuinverenigingen die aan hutten bouwen doen, maar dan dus blijkbaar met vrijwilligers. U doet dat dus niet met vrijwilligers. Misschien kunt u het verschil nog even beter aangeven tussen de twee?

Mevrouw VAN DIJK: Nee, dat kan ik niet.

De heer SULMANN: Dat kunt u niet?

Mevrouw VAN DIJK: Nee, dat kan ik niet. Een speeltuinvereniging draait helemaal met leden. Dat zijn verenigingen, wij zijn een stichting. Wij hebben geen leden. Wij hebben alleen maar… Als mensen binnenkomen, dan betalen zij € 2,00 per keer en sommigen hebben een abonnement, maar we hebben geen leden die ons sponsoren of zo. Dat heeft een vereniging wel, maar die heeft weer geen betaalde krachten.

De VOORZITTER: De heer Vermeulen, Forza!

De heer VERMEULEN: Voorzitter, dank u wel. U moet mij corrigeren als ik het verkeerd heb, maar ik heb begrepen dat het niet per direct is dat uw subsidie wordt stopgezet. Zou u bereid zijn om in de tijd die u rest orde op zaken te stellen, uw stichting om te zetten naar een vereniging en op dezelfde manier te gaan opereren als de speeltuinverenigingen dat doen?

Mevrouw VAN DIJK: Dan kunnen wij in elk geval de workshops, de Halt en de stagiaires van de hbo-scholen niet meer doen, want daar heb je echt professionele krachten voor nodig, maar we zouden dan als gewone speeltuin misschien wel kunnen voortbestaan.

De VOORZITTER: De heer Klijn, PvdA.

De heer KLIJN: Mijn vraag is net door de heer Vermeulen gesteld.

De VOORZITTER: Oké, dat is dan duidelijk. Ik kijk nog even een keer rond. Er zijn geen vragen meer. Mevrouw Van Dijk, dan wil ik u hartelijk bedanken voor uw inspreken. Dan open ik hierbij de eerste termijn. Dan ga ik eerst naar de heer De Vries van de ChristenUnie-SGP. Het is uw verzoek geweest. U heeft zeven minuten.

De heer DE VRIES: Dank u wel, voorzitter. Collega's, allereerst dank aan mijn collega's van GroenLinks, D66, SRH, GEZOND Haarlemmermeer en EEN Haarlemmermeer voor de steun voor het houden van deze sessie over het raadsvoorstel Effecten Gemeentefonds. Goed dat wij deze extra sessie kunnen houden om nog eens diepgaand met elkaar in gesprek te gaan over de bijzondere ontwikkelingen op financieel gebied van de afgelopen maanden. In de Bijbel is vaak de oproep om op te komen voor de mensen die het zwaar hebben. Een oproep voor een rechtvaardige samenleving. Deze sessie zou daar wat ons betreft een bijdrage aan moeten leveren. Op 1 juli 2021 is de raad akkoord gegaan met een pakket ombuigingen oplopend tot € 15 miljoen in 2025. Wij wezen er toen al op dat dat werkelijke gat in de begroting veel kleiner zou zijn, waardoor bezuinigingen op met name breedtesport en welzijnsorganisaties niet nodig zouden blijken te zijn. Dat is inmiddels wel duidelijk geworden. Want nadat de stelpost jeugdzorg met ongeveer € 2 miljoen per jaar werd verhoogd, één week na onze sessie van 1 juli 2021, van 50% naar 75% van de compensatiepost en er waarschijnlijk nog meer aan komt, want die laatste 25% komt ook nog wel, kwam er nog eens € 7 miljoen extra per jaar uit het Gemeentefonds. Ruimte genoeg, zou je denken om de bezuiniging van € 4 miljoen totaal op de breedtesport in 2025 en de welzijnsorganisaties terug te draaien, overeenkomstig de motie Ruimte voor

maatschappelijke ontwikkelingen. In de motie Begroting up-to-date…

De VOORZITTER: Mijnheer De Vries, sorry dat ik u moet onderbreken, maar u krijgt een interruptie van de heer Klijn, PvdA.

De heer KLIJN: Een vraag aan mijnheer De Vries, bent u er niet van op de hoogte dat die € 7 miljoen extra incidenteel voor 2022 is, niet voor 2023, 2024 en 2025?

De VOORZITTER: Mijnheer De Vries.

De heer DE VRIES: Mijnheer Klijn, als u kijkt naar het raadsvoorstel Effecten en wat er allemaal naar voren komt, dan komt er dus € 7 miljoen extra binnen. Ik weet niet of u de cijfers goed… Ik kan ze u zo laten zien.

De heer KLIJN: Ik ken het uit mijn hoofd.

De heer DE VRIES: Ja?

De VOORZITTER: Gaat u verder met uw betoog.

De heer DE VRIES: Ruimte genoeg, zou je denken om de bezuiniging van € 4 miljoen op de breedtesport en de welzijnsorganisaties terug te draaien, overeenkomstig de motie die door andere partijen is ingediend en is aangenomen, Ruimte voor maatschappelijke ontwikkelingen. In de motie Begroting up-to-date van onder andere de PvdA krijgt het college de opdracht om de cijfers uit de septembercirculaire te verwerken in de meerjarenbegroting 2022-2025 c.q. met een raadsvoorstel te komen met daarin bezuinigingen die kunnen vervallen. Dat geldt vanzelfsprekend voor de hele vierjaarsperiode. Dat gebeurt nu niet. Nu wordt alleen 2022 gecorrigeerd. De motie wordt dus niet uitgevoerd. Het meerjarenbeeld volgens de septembercirculaire van het college is nu € 9,6 miljoen plus, € 3,8 miljoen plus, € 4,2 miljoen plus en € 7,6 miljoen plus. Ik zou de collega's willen vragen in te gaan op dit overschot van totaal € 25 miljoen in vier jaar in combinatie met de dreigende omvangrijke aantasting van de sociale basis waarvan wij hiervoor voorbeelden hebben gezien en gehoord en de beide genoemde moties. Het college benoemt drie onzekerheden die ik hieronder de revue laat passeren. Ik zou mijn collega's willen vragen op elk van die drie in te gaan. Ten eerste de onzekerheid van de herijking van het Gemeentefonds. Voor de kijkers thuis, het rijk kijkt eens per zoveel jaar of de verdeling van het rijksgeld naar de gemeente nog wel klopt. Zoals het college zelf al schrijft zijn er zoveel onzekerheden dat het eigenlijk ondoenlijk is hiervoor een concreet bedrag te noemen. Er zijn inmiddels vanuit het land meerdere voorstellen gedaan. Het college noemt de bedragen die nu in het meest recente voorstel staan, maar de strijd tussen VNG en rijk over ten eerste een verhoging van het Gemeentefonds is hevig en zeker nog niet beslist en ten tweede, ook veel gemeenten en recent zelfs burgemeesters protesteren in stevige taal tegen de resultaten van het laatste voorstel. Vorige week bracht ook de Raad voor het Openbaar Bestuur een zeer kritisch advies uit. Kortom, niets is zeker en dan kunt u er dus ook geen bedrag aan ophangen. Het college schreef overigens in de brief van 31 augustus 2021 ook zelf al, dat dit niet zou worden verwerkt in het meerjarenbeeld. Het tweede punt waar ik graag van de collega's een reactie op wil: het college geeft aan dat er waarschijnlijk € 2 miljoen tot € 2,5 miljoen nodig zou zijn voor de taken op de energietransitie, maar in de septembercirculaire van de rijksoverheid, ik heb hier een hoofdstukje bij mij, wordt gemeld dat het nieuwe kabinet moet gaan besluiten hoeveel geld nodig is om de transitie uit hoofde van het Klimaatakkoord, ook bij de lagere overheden op gang te houden. Er gaat voor deze taken dus geld uit Den Haag komen door het nieuwe, volgende kabinet. Het college hoeft hier helemaal niet zelf een potje voor te maken. In de voorjaarsrapportage, toch nog maar heel kortgeleden, werd van deze post overigens helemaal geen melding gemaakt. Dit

popt nu ineens op. De motie Positief gestemd, punt drie, heeft het college verwerkt, schrijft het. Het is wat ons betreft prima om de risico's van het herstel van de luchtvaart en toeristenbranche in de risicoparagraaf op te nemen, maar het is wel vreemd om te zien dat het college eigenlijk in dit raadsvoorstel de aangenomen motie en het staatje weer terugdraait. We hebben een motie aangenomen. Die € 1 miljoen, € 2 miljoen wordt meegenomen in het meerjarenbeeld, maar u schrijft eronder in een soort kantlijn; ja, het is toch maar onzeker dat het komt, dus die € 2 miljoen moet je toch maar reserveren. Overal zijn positieve signalen te horen over de economische ontwikkelingen, dus is het logisch om te verwachten dat de toeristen de komende jaren Amsterdam ook wel weer gaan vinden. Als we de fileontwikkeling zien, we gaan gewoon weer op de oude voet door, dan zou het best eens kunnen zijn dat de zakelijke markt ook binnen een paar jaar weer herstelt. Kortom, collega's, met overschotten van € 4 miljoen à € 8 miljoen in de jaren 2023-2025, plus extra compensatie voor de jeugdzorg van minimaal € 2,5 miljoen per jaar, ook graag reactie, is er meer dan genoeg ruimte om de bezuinigingen op Sportservice en op MeerWaarde en de andere instellingen, zoals wij enkele voorbeelden hiervan hebben gehoord, van totaal € 4 miljoen in 2025, terug te draaien. Dank u, voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u wel, mijnheer De Vries. Dan gaan we naar EEN Haarlemmermeer, de heer Spijker.

De heer SPIJKER: Dank u wel, voorzitter. EEN Haarlemmermeer is teleurgesteld in de op het oog positieve presentatie van de begroting. Eerst moesten wij allemaal figuurlijk de buikriem aantrekken, er werd flink gesnoeid in de budgetten en de uitgaven, maar door extra geld vanuit het rijk sluit 2022 nu af met een relatief klein positief saldo van € 1,3 miljoen. Voorzitter, wat een prachtig huwelijkscadeau aan het nieuwe college, maar er zit werkelijk wel een adder onder het gras. Daar waar de sociale sector denkt 'gelukkig, we zijn gered' krijgen zij een snoeiharde bezuiniging voor de periode 2023 tot en met 2025. Voorzitter, wat denkt u van de bezuinigingen op MeerWaarde, Mantelzorg & Meer, Jeugdland? Vanavond hebben wij nog meer insprekers gehoord. De voorgenomen snoeiharde bezuinigingen op gezondheid, welzijn, sport, bewegen, ik kan ze allemaal herhalen, staan natuurlijk voor 2023 en 2024 gepland. Dat is een hele vervelende start voor het nieuwe college. Het krijgt de boodschap; wij hebben het goed afgerond, maar nu aan jullie de tijd om weer eens lekker te gaan snijden. Voorzitter, moeten wij nu letterlijk met een positief saldo van € 1,3 miljoen afsluiten of kunnen we ook breakeven draaien? Dus met nul als resultaat, maar dus wel minder bezuinigingen voor de doelgroepen die nu het hardst worden geraakt, want bezuinigingen op gezondheid en welzijn leveren direct weer een kostenstijging op termijn op. EEN Haarlemmermeer is tegen de voorgestelde aanpak van de begroting. En verder, college, dit is dan de opdracht, luister ook goed naar onze adviezen, hier van de raad en van mijn collega's. Dank u wel.

De VOORZITTER: Nu was u toch blij dat u een minuutje extra had van de voorzitter. Helemaal goed. Dan gaan we naar de heer El Idrissi van de HAP.

De heer EL IDRISSI: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, allereerst is ook de fractie van HAP blij gestemd met de financiële meevallers vanuit de septembercirculaire. Naast het gevoel van opluchting is mijn fractie ook verrast en ik geloof velen met ons. Hoe kan het toch zo zijn dat wij hier, tijdens de voorjaarsrapportage geen rekening mee hebben kunnen houden? Hoe kan het zo zijn dat de realiteit structureel niet rijmt met onze begroting? Is het überhaupt mogelijk om met de huidige systematiek een goed, financieel gezond huishouden te runnen, zonder dat er onnodig bezuinigd hoeft te worden? Mijn fractie krijgt weinig grip op de financiële cijfers die als koersen van aandelen heen en weer lijken te schommelen. Voorzitter, wij lezen dat er voor alle jaren een voordeel ontstaat doordat er vanaf 2022 sprake is van een groei van het accres, als gevolg van de Miljoenennota. Naar aanleiding van de septembercirculaire zou je nu kunnen zeggen dat de ombuigingen waartoe wij op 1 juli 2021 als raad hebben besloten van tafel kunnen worden geveegd. Maar, een bepaalde voorzichtigheid is zeker ge-

boden. Mijn fractie prijst het college dan ook voor deze manier van financieel huishouden. Ook HAP kiest voor een gezond financieel huishoudboekje, zonder in de toekomst inwoners en maatschappelijke organisaties onnodig hard te raken. We hebben om die reden tijdens de voorjaarsrapportage de motie Meer ruimte voor maatschappelijke ontwikkelingen ingediend die unaniem is aangenomen. In deze motie wordt het college gevraagd om financiële ruimte die in de toekomst ontstaat direct naar het programma Maatschappelijke Ontwikkelingen te laten doorstromen en daarmee de bezuinigingen te verminderen. De septembercirculaire maakt de uitvoering van deze motie bij uitstek mogelijk. Echter, mijn fractie leest niets terug over de uitvoering van deze specifieke motie. Wellicht kan het college uitleggen waarom hier specifiek voor is gekozen. Voorzitter, ombuigingen 2025 zijn hard en hebben een grote impact op inwoners en maatschappelijke organisaties. Even snel in cijfers. In 2025 hebben wij als raad, besloten te bezuinigen voor een bedrag van ruim € 13 miljoen, waarvan € 6 miljoen uit het programma Maatschappelijke Ontwikkelingen moet komen. Het effect op maatschappelijke organisaties is in 2025 het grootst. Gezien de disproportionaliteit in 2025, met betrekking tot de verdeling van de bezuinigingen onder alle beleidsprogramma's, wil mijn fractie verzoeken om de extra gelden naast 2022 voor een deel ook in te zetten in 2025. Op deze manier hebben maatschappelijke organisaties naast de korte termijn ook meer lucht en ruimte voor de lange termijn. Hiermee is de continuïteit voor vele organisaties gewaarborgd en blijven essentiële activiteiten voor inwoners gedeeltelijk intact.

De VOORZITTER: Mijnheer El Idrissi, u heeft twee interrupties. Eerst de heer De Vries. Daarna de heer Beusenberg. Mijnheer De Vries, u heeft het woord.

De heer DE VRIES: Ja, mijnheer El Idrissi, u vraagt het college om voor 2025 wat water bij de wijn te doen, even vrij vertaald. Nu wordt op Sportservice in 2024 en 2025 hetzelfde bedrag gekort, bij MeerWaarde loopt dat in de loop van de vier jaar op. Wat wilt u? Wat heeft u precies voor ogen in uw visie van wat er zou moeten gebeuren in 2025?

De VOORZITTER: Ik ga eerst even naar de heer Beusenberg, want misschien sluit de vraag aan. Mijnheer Beusenberg.

De heer BEURSENBERG: Dank u, voorzitter. Ik heb een heel simpel vraagje. Begrijp ik het goed dat de HAP zegt dat de voorgenomen bezuinigingen eigenlijk niet nodig zijn?

De VOORZITTER: Mijnheer El Idrissi.

De heer EL IDRISSI: Dank u, voorzitter. Twee vragen, twee verschillende vragen. Wat mijn idee is, de septembercirculaire, mijnheer De Vries, de realiteit is anders. Dat geeft het college ook aan. We zitten in een andere realiteit en de septembercirculaire heeft vele voordelen. De vraag is nu, het college biedt ook aan, dat vinden wij een mooi gebaar, 2022, de bezuinigingen zijn van tafel. De vraag is nu, op de korte termijn doe je iets, dat is mooi, maar op de lange termijn moet er ook iets gebeuren. Ons idee, van HAP, is om eigenlijk in 2025, waar de bezuinigingen het heftigst zijn, het zwaarst zijn en waar maatschappelijke organisaties eigenlijk naar lucht snakken, ook iets met bepaalde gelden te doen. Dat wil niet zeggen dat je alle ombuigingen van tafel gaat vegen, maar dat je ook bepaalde voordelen in de kostenefficiëntie laat staan. Dat je nogmaals naar bezuinigingen op essentiële activiteiten gaat kijken. Dat is de oproep van HAP. De vraag van de heer Beusenberg, als het gaat om 'moeten alle bezuinigingen van tafel?' Nee, ik denk dat het goed is dat wij deze bezuinigingen hebben ingezet, maar dat is wel voor een periode geweest waarin wij deze informatie niet tot ons hebben gehad. Deze informatie kun je ook niet weten. Daarom begon ik mijn pleidooi ook met te zeggen, hoe kunnen we nu, in de huidige systematiek een valide huishouden runnen? Dat is een essentiële vraag waar wij, als raad, over moeten nadenken.

De VOORZITTER: Mijnheer De Vries, u deed ook uw hand nog omhoog, maar u heeft helaas geen spreektijd meer. Ondanks uw vijf minuten. De heer Beusenberg.

De heer BEUSENBERG: Dank u, voorzitter. Volgens zijn wij de aankomende jaren, we zijn in 2021 al heel druk bezig met het bouwen van heel veel woningen, 2022, 2023, 2024, 2025. Daar komt allemaal extra geld, in het voordeel van de gemeente, voor naar voren, alleen al door de onroerendezaakbelasting. Dat geld kun je toch gewoon gebruiken voor maatschappelijke doeleinden? Bent u dat met mij eens of niet?

De VOORZITTER: De heer El Idrissi.

De heer EL IDRISSI: Ik denk niet dat de wereld zo zwart-wit in elkaar steekt. Ozb kun je voor meerdere zaken inzetten. Ik begrijp wat u bedoelt. U wilt zeggen ozb is niet-geoormerkt geld. Daar zou je op allerlei manieren activiteiten voor door kunnen laten gaan, daar ben ik het wel mee eens, maar de indeling daarvoor… Ik denk dat het losstaat van de bezuinigingen die u wilt aankaarten.

De VOORZITTER: Ja, u heeft nog wel een halve minuut, dus dat is nog een vraag.

De heer BEUSENBERG: Ik vind het zo een belangrijk iets, die bezuinigingen. Dat heb ik ook de vorige keer al gezegd. Wat mij betreft wordt er helemaal niet bezuinigd, zeker niet op maatschappelijke doeleinden. Maar, we kunnen allemaal rekenen. We kunnen allemaal goed rekenen. Als je nu een onroerendzaakbelasting hebt van een x-bedrag en je doet er een aantal duizenden woningen bij, wat ook weer geld opbrengt, dan kun je dat daar gewoon voor gebruiken. Wij zijn volksvertegenwoordigers. Die mensen zijn voor de burgers en onze inwoners aan alle kanten op een maatschappelijke manier bezig. Ik wil dus al mijn collega's oproepen om daar heel goed rekening mee te houden. Dank u.

De VOORZITTER: Mijnheer El Idrissi.

De heer BEUSENBERG: Nu ben ik door mijn spreektijd heen zeker?

De VOORZITTER: Jazeker, maar u heeft meteen uw inbreng gedaan, dus dat is hartstikke mooi. Mijnheer El Idrissi, als u uw antwoord heeft, dan kunt u verder gaan met uw betoog.

De heer EL IDRISSI: Ik kan hier ook op reageren, maar ik denk dat het goed is om het er in de tweede termijn over te hebben. Ik denk wel dat u twee dingen door elkaar haalt. Het is incidenteel geld en we zijn op zoek naar structurele oplossingen. Dat zijn twee verschillende zaken. Dat is even gewoon een technisch aspect.

De VOORZITTER: Bent u klaar met uw betoog, mijnheer El Idrissi? Nou, u deed uw microfoon uit.

De heer EL IDRISSI: Nee, ik was eigenlijk middenin mijn betoog. Neem mij niet kwalijk. Ik ga door voorzitter.

De VOORZITTER: U heeft nog een krappe drie minuten.

De heer EL IDRISSI: Dank. Ik hoor het college al zeggen dat incidenteel geld niet ingezet kan worden voor structurele tekorten. HAP is het hiermee volledig eens, maar wil het college er wel op wijzen dat het de laatste jaarschijf betreft en daarmee het structurele karakter verdwijnt. Met andere woorden, voorzitter, tekorten in de laatste jaarschijf kunnen worden tenietgedaan met extra incidentele gelden vanuit voorgaande jaren. Ik hoor graag of het college het eens is met deze stellingname en dat wij

hiermee dus de maatschappelijke organisaties voor de lange termijn meer zekerheid en lucht gaan geven, iets waar alle maatschappelijke organisaties op dit moment naar snakken. Dan als laatste punt, voorzitter, de onzekerheden. Mijn collega heeft het erover gehad. In 2025 zijn de onzekerheden € 7,2 miljoen. Dat wordt als compleet bedrag van het saldo in 2025 afgetrokken. De vraag is, is dat wel redelijk? Waarom wordt er niet gewerkt met een risicofactor? Als wij een onzekerheid hebben van € 7,2 miljoen, dan is er ook een aanzienlijke kans dat wij een deel van dat bedrag wel ontvangen of juist niet uit hoeven geven. Daarmee vervalt die onzekerheid. Met een risicofactor hoef je niet het gehele bedrag van het saldo af te halen en zijn de saldi van het meerjarenbeeld meer accuraat en valide. Ik hoor graag van het college of het gebruik van een risicofactor niet meer past in deze huidige tijd van begroten. Ik sluit af. HAP is tevreden over het feit dat het college financieel voorzichtig opereert wanneer het gaat om onze toekomstige baten en lasten. We weten namelijk ook dat zachte heelmeesters stinkende wonden maken. Echter, leidt te voorzichtig opereren tot harde klappen voor zowel inwoners, als maatschappelijke organisaties. En voorzitter, zoals nu al gebleken, onnodig hard met soms onomkeerbare schade. Dat, voorzitter, kan mijn fractie niet voor haar rekening nemen. Voorzitter, tot zover.

De VOORZITTER: Dank u wel, mijnheer El Idrissi. Dan gaan we naar mevrouw Van Straten, VVD.

Mevrouw VAN STRATEN: Dank u wel, voorzitter. 11 november a.s. staat het debat voor de begroting gepland. Dan hebben wij ook een hele middag en avond de tijd. Dat verdient dit onderwerp ook. Bij de sessie die wij nu hebben moeten wij eigenlijk in een hele korte tijd aangeven wat wij vinden. Ik denk dat dit het onderwerp geen recht doet, maar ik zal toch mijn best doen om namens de VVD in ieder geval enkele hoofdpunten aan te stippen. Ook wij vinden het fijn dat er dit jaar niet hoeft te worden bezuinigd. Dat we een meevaller hebben. Het is hier al vaker genoemd, wij zijn af en toe afhankelijk van de grillen van de rijksoverheid. Daar hebben wij eerder ook al iets over gezegd. We moeten aan de ene kant allerlei taken uitvoeren en aan de andere kant moeten wij af en toe maar afwachten of wij daar genoeg geld voor krijgen. Dat is lastig, maar op dit moment is het niet anders. We doen al veel aan het doorgeven van signalen om dat te veranderen. Daar kom ook een nieuwe herverdeling van die gemeentelijke gelden uit voort. Daar heeft mijnheer De Vries ook al op gedoeld. Dat ligt inderdaad ook onder vuur, dus dat is een onzekerheid. Dat gaf mijnheer De Vries ook al aan. Er zijn nog meer onzekerheden waardoor de VVD ook vindt dat het nu nog niet het moment is om te zeggen, we hebben al enorm veel ruimte, we kunnen al juichen. We hebben een invoering van de Omgevingswet. En eentje die ik hier nog niet heb gehoord is, we zijn, als gemeente, onderbezet. We hebben allemaal gezien dat we te weinig personeel hebben. We zien ook dat wij tegen zaken aanlopen die wij niet voor elkaar kunnen krijgen, omdat we te weinig personeel hebben. Daar dus ook…

De VOORZITTER: Mevrouw Van Straten, u krijgt een interruptie van de heer El Idrissi.

De heer EL IDRISSI: Dank u wel, voorzitter. Bent u het met mij eens, mevrouw Van Straten, dat wij nu iets doen op de korte termijn? In 2022 laten wij de bezuinigingen vervallen. Vindt u ook niet, naar aanleiding van de insprekers, dat wij iets voor die maatschappelijke organisaties die daar zo naar snakken, als het gaat om de continuïteit, als het gaat om het organiseren van hun eigen begroting, als het gaat om personele bezetting, dat daar ook meer ruimte voor moet worden geboden? Bijvoorbeeld in 2025 waar die bezuinigingen zo hard zijn?

De VOORZITTER: Mevrouw Van Straten.

Mevrouw VAN STRATEN: Dank u wel, voorzitter. Het is net al gezegd, we hebben een incidentele meevaller. Voor de lange termijn zijn er nog te veel onzekerheden om nu al uit te gaan delen, om het zo maar te zeggen. We zitten in een moeizaam proces, dat wil ik niet ontkennen en we moeten moei-

lijke gesprekken voeren. maar om dat nu ineens terug te draaien, terwijl wij dan het risico lopen om dat even later nog een keer terug te moeten draaien, dat vind ik onzorgvuldiger naar die maatschappelijke organisaties toe dan wanneer wij nu het eerlijke verhaal vertellen en het moeilijke gesprek met elkaar aangaan. Zo zit ik daarin. Dat moeilijke gesprek moeten wij voeren. Dat is, wat ons betreft, ook weer een kans voor maatschappelijke organisaties om te laten zien wat zij doen, wat voor een effect zij hebben en dat zij ertoe doen. Dus, naast die onzekerheden is er nog een reden waarom wij het nu te vroeg vinden om al te gaan uitdelen, om het zo maar te zeggen. Even ook voor de kijkers thuis, met de raad zijn wij een proces ingegaan om de financiële informatie te verbeteren, zodat wij als raadsleden ook beter zicht hebben op: wat zijn nu de doelen die wij willen bereiken met het geld en wat zijn de effecten ervan? Wij hebben vanmiddag een hele presentatie gehad. Daar hebben wij met elkaar kunnen constateren dat wij eigenlijk de maatschappelijke effecten van de voorgenomen bezuinigingen nog niet goed in kaart hebben. Daar moeten wij dus nog die gesprekken voor voeren, want vanuit deze financiële gegevens kunnen wij dat nog onvoldoende zien. Wat de VVD betreft, is het dan ook onzorgvuldig als wij nu, op basis van onderbuikgevoelens… En mijnheer De Vries zei het ook, ik heb het idee dat we te snel gaan. Maar wij willen wat dat betreft meer zekerheid hebben. Dat doen wij niet alleen om onze inwoners het eerlijke verhaal te vertellen, maar ook de maatschappelijke organisaties het eerlijke verhaal te vertellen. Volgens mij zit ik alweer bijna aan mijn vier minuten. In ieder geval steunt de VVD de aanpak van het college om nu dit jaar de bezuinigingen niet door te voeren. Daar zijn wij ook heel blij mee. Wij zullen het moeilijke gesprek nog aan moeten gaan. Wij hopen - dat hopen wij volgens mij hier allemaal - dat we uiteindelijk voor iedereen de hete soep wat minder heet hoeven op te dienen. Maar het is nu te vroeg om daar de conclusie al voor te trekken.

De VOORZITTER: Dank u wel, mevrouw Van Straten. Dan gaan we naar de heer Koning, CDA. U heeft ook vijf minuten, twaalf minuten, nee vijf minuten.

De heer KONING: Dank u wel, voorzitter. Mijn fractie is blij met deze door de ChristenUnie-SGP aangevraagde sessie, omdat het mogelijk een aantal misverstanden kan wegnemen. Want één ding is zeker en dat moeten wij in de hele discussie meenemen en de heer De Vries zei dat aldus, niets is zeker. In de pers is een beeld verschenen dat enkele oppositiepartijen hebben gewaarschuwd voor een aantal aanstaande meevallers in de rijksbegroting waardoor onze bezuinigingen overbodig zouden worden. Zij hebben gelijk gekregen, zo was triomfantelijk te lezen. Nu is het zo dat deze aanstaande mogelijke meevallers ook bij ons bekend waren, maar je kunt er pas rekening mee houden, als het zeker is. Dat is in elk geval nu, voor 2022, het geval. Ik ben zelf niet opgevoed met 'het jezelf rijk rekenen' aan allerlei mogelijke meevallers en dat zeker niet gebruiken om voorlopig maar even niets te hoeven doen. In de financiële wereld gaat het om zekerheden. Die zekerheid is er nu, zeker voor het jaar 2022, met de septembercirculaire. Mijn fractie wijst er overigens wel op dat nog geen rekening is gehouden met een drietal PM-posten dat betrekking heeft op de volumestijging jeugdzorg en WMO, de prognose woningaantallen en de voorziening groot onderhoud gemeentelijk vastgoed. Ik vraag mij af, wat kon het college anders? Moest het op basis van onbevestigde berichten, aannames, vermoedens, uitgaan van het beste scenario en verder niets doen? Nee, mijn partij is gewoon blij dat het college zijn verantwoordelijkheid heeft genomen en die maatregelen tijdig heeft genomen om op alles voorbereid te zijn. Ik kan het niet bewijzen, ik weet het ook niet, maar het zou mij niet verbazen dat als de septembercirculaire een tegenvallende uitkomst had gehad, enkele oppositiepartijen direct hadden geroepen: 'het was toch vanaf het begin af aan duidelijk dat niets zeker is? Daarom had het college de tijd die zij hadden moeten benutten om maatregelen voor te bereiden. Nu kunnen we een paar weken voor de begrotingsbehandeling helemaal niets meer'. De fractie van het CDA betreurt wel dat de voorgenomen subsidieverlagingen tijdig en met een afbouw aangekondigd moesten worden. Hierdoor is veel onrust ontstaan bij verschillende instellingen. Maar ook hier is het college niets te verwijten. Het is een voorschrift om in voorkomende gevallen zo te handelen. Mijn fractie gaat er wel van uit dat direct na 11 november 2021, een brief uitgaat naar de instellingen, waarin die nieuwe situa-

tie uiteen wordt gezet. Welnu, volgens mijn fractie staat nu alles op de rails. De aangekondigde bezuinigingen over 2022 gaan niet door. Voor de jaren daarna bestaan nog te veel onzekerheden. Ook is er sprake van een nieuwe raad en hopelijk een nieuw college en er zijn moties aangenomen die waarborgen dat nieuwe meevallers worden benut om de voorgenomen bezuinigingen te elimineren. Hierover wordt, zoals het hoort, bij de Voorjaarsrapportage 2022 een besluit genomen. Zo wordt op een verantwoorde wijze, waar dat mogelijk is, op basis van harde getallen en zonder risico's voor de gemeente, opgelegde bezuinigingen zoveel mogelijk voorkomen. Op deze manier is elke onverwachte tegenvaller opgevangen en snel in beeld. Uiteraard hoopt ook mijn fractie dat de voorgenomen bezuinigingen over 2023 tot en met 2025 geen doorgang hoeven te vinden. Ten slotte, wil mijn fractie nog iets kwijt over MeerWaarde. Deze instelling heeft als enige getracht aan te geven op welke wijze zij de uitgaven voor de jeugdzorg trachten te beteugelen en welke inspanningen zij hiervoor plegen. Het zou jammer zijn als deze besparingen door een opgelegde bezuiniging verloren gaan. Dan zijn wij niet goed bezig. Daarom roepen wij het college op de door MeerWaarde gerealiseerde besparingen op de uitgave jeugdzorg te kwantificeren en ervoor te zorgen dat deze worden gecontinueerd. Tot zover, voorzitter.

De VOORZITTER: Nou, mijnheer Koning, nagenoeg op de seconde.

De heer KONING: Nou, ja.

De VOORZITTER: Is dat wat? Dan gaan we naar de heer Klijn, PvdA. U heeft het woord.

De heer KLIJN: Dank u wel, voorzitter. De begroting behandelen wij over twee weken. Daar ga ik niet al te veel over zeggen. Wat de PvdA betreft zijn voor deze bespreking twee moties van belang. Ruimte voor maatschappelijke ontwikkeling en Begroting op orde. Overigens twee moties die vanuit de coalitiepartijen komen, om nog eventjes te stipuleren wat mijnheer Koning zegt, wij hebben het ook voorzien. Het college heeft in zijn raadsvoorstel met daarin de eerste begrotingswijziging aangegeven invulling te geven aan de motie Begroting op orde. Die motie roept inderdaad op om de effecten van positieve financiële ontwikkelingen op de programmabegroting te verwerken. Dat heeft het college ook gedaan. Alleen dit raadsvoorstel gaat niet in op de bedoeling van beide moties. Er is gevraagd om verlichting van bezuiniging op maatschappelijke ontwikkeling oftewel welzijn, sport en cultuur. Voorgesteld wordt alle bezuinigingen voor 2022 te schrappen en die voor de jaren daarna te laten staan. De PvdA vindt het voorstel van het college uiterst pijnlijk. Eventuele verlichting van de bezuiniging laat men bij een volgend college. Ik zou echter niet weten wat het college anders zou kunnen doen. Na verwerking van de septembercirculaire in de begrotingscijfers is het saldo van 2023 en 2024, ondanks de voorgenomen bezuinigingen, nog steeds negatief. Het saldo voor 2025 is dan gelukkig licht positief. Daarom verwachten wij dat de provincie akkoord zal gaan met onze begroting na de voorgestelde correctie voor 2022. Ik gaf al aan niet te weten wat het college anders had kunnen doen. De besluiten over de bezuinigingen zijn door de raad op 1 juli 2021 genomen. Dat besluit is het kader waarbinnen wij met elkaar naar alternatieven moeten zoeken. De PvdA staat uiteraard open voor voorstellen van de collega's. Ik heb net mijnheer De Vries gehoord die het had over de onzekerheden die opgenomen zijn in het meerjarenbeeld. Daar wil mijn fractie nog wel een keer naar gaan kijken, de komende twee weken. De begroting behandelen we dan pas. Of je zou kunnen zeggen, dat daar nog aannames in zitten waarvan je zegt, dat zou een onsje minder kunnen. Maar wij gaan niet goochelen met cijfers, zoals andere partijen dat wel hebben gedaan. Incidenteel geld kun je niet structureel inzetten en incidenteel geld kun je ook niet voor 2025 inzetten. Dat staan de begrotingsregels gewoon niet toe. Als we dat wel gaan doen wordt de begroting afgekeurd en dan gaat de provincie het voor ons bepalen. Dat moeten wij vooral niet hebben. En we staan…

De VOORZITTER: Mijnheer Klijn, u krijgt een interruptie van mevrouw Ballieux en u bent ook redelijk

door uw tijd heen. Mevrouw Ballieux.

Mevrouw BALLIEUX: Ozb-verhoging, dat kun je structureel doen. Wij hebben dit voorgesteld, u heeft dit afgewezen. Waarom?

De VOORZITTER: Mijnheer Klijn.

De heer KLIJN: Dat hebben wij de vorige keer uitgelegd, op 1 juli 2021. Volgens mij heeft de raad toen een beslissing genomen over ombuigingsvoorstellen. Daar zat geen verhoging met ozb in. Ik heb al gezegd dat is het kader op basis waarvan wij op dit moment moeten praten met elkaar. Ik kan dan niet terugkomen op het besluit dat wij eerder hebben genomen, lijkt mij. Mag ik nog een slotzin doen, voorzitter? Dat is eigenlijk buiten de orde van deze sessie, maar toch een slotzin. Er zijn diverse signalen van maatschappelijke organisaties dat de communicatie met hen over de bezuinigingen niet in orde is. Ik zou daar graag van het college zo direct een reactie op hebben. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel, mijnheer Klijn. Dan gaan wij naar mevrouw Knikker, D66.

Mevrouw KNIKKER: Dank u wel, voorzitter. In het voorjaar benoemden wij bij het vrije debat over de strategische heroriëntatie al het punt dat dingen ons hier in Haarlemmermeer soms lijken te overkomen. Ging het bij de najaarsrapportage in 2020 om incidentele tekorten, er kwam in december een groot structureel tekort tevoorschijn en de noodklok werd geluid. De afgelopen maanden hebben wij dus met elkaar over miljoenen aan bezuinigingen moeten spreken en kwam er veel onrust bij organisaties omdat zekerheid en duidelijkheid over de komende jaren opeens leken weg te vallen, zonder dat we wisten of het eigenlijk ook echt noodzakelijk zou zin. Onze fractie heeft daar met collega's van GroenLinks en ChristenUnie-SGP ook al het nodige over gezegd en geschreven. We hebben toen gepleit over temporisering van het proces. Enerzijds omdat wij vonden dat er veel te veel onzekerheden over de tekorten waren, met in ons achterhoofd dat er duidelijkheid zou komen over het Gemeentefonds en de verhoging van de stelpost Jeugd en anderzijds omdat wij het echt belangrijk vonden om duidelijk te maken dat wij niet zomaar onomkeerbaar de sloophamer door onze mooie gemeente wilden zien gaan. Daarnaast hebben wij gepleit om geen voorzieningen af te breken zonder er een goed alternatief tegenover te zetten - want dat hadden wij ook niet collega's - en die kunnen dan misschien op korte termijn een besparing opleveren, maar wat zijn dan de maatschappelijke effecten, nu hoorde ik de VVD daar net ook iets over zeggen, op de langere termijn van die afspraak? Dat hebben wij vandaag nog steeds niet in beeld. Nu bevinden wij ons aan een hele andere kant van de discussie en gaat het over termen als 'we zijn ingehaald door de realiteit'. Bijzonder vonden wij dat wel. Het probleem is nu dat het lijkt alsof het met de voorstellen allemaal wel weer de goede kant op gaat. Uiteraard is D66 blij dat er voor 2022 geen bezuinigingen meer aan de orde zijn, maar wij willen het graag hebben over de langere termijn. Want als je daar kijkt en de berekeningen die wij nu voorgeschoteld krijgen in de raadsvoorstellen, dan zie je toch wel een aantal bijzondere zaken over hoe deze meevallers worden ingezet en op welke punten ze eigenlijk tot op dit moment helemaal niet worden ingezet. Er is vooral op dit moment nog heel veel niet duidelijk. We hebben nog weinig grip op de financiële cijfers die voorliggen. We gaan van teksten als 'voor alle jaren ontstaat een voordeel' maar, maar toch. We lezen dingen over efficiencyvoordeel waarbij wij eigenlijk geen beeld hebben van wat er nu concreet mee wordt bedoeld. Wij hebben moeite met…

De VOORZITTER: Sorry, mevrouw Knikker. Een punt van orde. Zou u uw mond willen houden, kort gezegd? Mevrouw Knikker, gaat u verder.

Mevrouw KNIKKER: Goede interventie, voorzitter. Dank u wel.
Wij hebben ook moeite met de wijze waarop er op dit moment wordt gecommuniceerd richting raad,

inwoners, maar juist ook die betrokken organisaties, want ook wij hebben gesproken met de organisaties over wat er op dit moment aan contacten zijn met deze organisaties over de onzekerheden over dat beeld, want het lijkt er toch op dat er een aantal berekeningen ten grondslag ligt aan het raadsvoorstel die niet realistisch zijn op basis van bijvoorbeeld subsidiebedragen die wij nu wel hanteren, maar die wij in de toekomst op een andere manier willen gaan hanteren. Kortom, er is nog heel veel onduidelijkheid, zowel voor ons als voor de organisaties die wij keihard gaan raken met de bezuinigingen die nog steeds op tafel liggen. Ik hoorde net de HAP zeggen, 'nog weinig grip op de financiële cijfers'. Maatschappelijke effecten zijn nog steeds niet goed in kaart te brengen. Ik heb het idee dat wij nog steeds aan het sturen zijn met iets waar we gewoon nog heel weinig grip op hebben. Het is dus mooi dat wij volgend jaar uit de brand zijn en de gedachte dat een nieuw college en een nieuwe raad volgend jaar dan maar naar de problemen voor de langere termijn mogen kijken, maar eigenlijk vind ik dat wij dat niet zomaar kunnen afschuiven op de generatie die na ons komt. Ik pleit ervoor dat wij op 11 november 2021 toch ook met elkaar zoeken naar de oplossingen die er wel zijn. Volgens mij biedt het financiële perspectief op dit moment ruimte om die maatschappelijke voorzieningen in stand te houden.

De VOORZITTER: Mevrouw Van Straten, interruptie.

Mevrouw VAN STRATEN: Dank u wel. Nog een vraag. U geeft zelf ook aan, dat hebben wij ook met elkaar geconstateerd, dat de maatschappelijke effecten nog niet altijd duidelijk zijn, maar hoe wilt u het dan nu al wel gaan oplossen?

Mevrouw KNIKKER: Nee, dat is volgens mij… Ik interpreteer de andere kant op. Dat is volgens mij de discrepantie in onze bijdragen in dezen, want wij hebben het hier nu over financiële onzekerheden. Wij hebben nog allemaal dingen die we voor de komende jaren niet weten, maar toch gaan we door met de koers die wij bij de bezuinigingen met elkaar, of waar in ieder geval de meerderheid van de raad mee heeft ingestemd, zonder wat het betekent dat als wij nu inderdaad ergens een stop op zetten, wat dat op de langere termijn gaat doen. Het klinkt dus mooi, we bezuinigen hier aan de voorkant op zeg maar sportvoorziening X en op de langere termijn hebben wij het over ons Preventieakkoord en het Sport- en Beweegakkoord. Dat zijn allemaal dingen waarvan de langere-termijneffecten op dit moment helemaal niet duidelijk zijn. Daar zit mijn zorg, dat wij dus sturen op dingen waarvan wij eigenlijk het complete beeld niet hebben.

De VOORZITTER: Mevrouw Van Straten.

Mevrouw VAN STRATEN: Dank u wel, voorzitter. Ja, maar mevrouw Knikker, is het dan niet handig dat we de tijd nemen om dat goed in beeld te brengen? Dat wij dus niet nu overhaast allerlei dingen gaan terugdraaien die we dan eventueel later weer moeten omdraaien?

Mevrouw KNIKKER: Nou, ik hoor u toch echt een heleboel mooie dingen zeggen, mevrouw Van Straten. Dit zijn nu precies de dingen waar wij natuurlijk eerder ook voor hebben gepleit. Wees nu voorzichtig met hoe je dingen naar organisaties communiceert. Ik begrijp dat je juridisch gezien bepaalde dingen moet communiceren, maar de wijze waarop wij dat doen, de wijze waarop wij eigenlijk niet in gesprek gaan met die organisaties maar de facto dingen mededelen, dat is volgens mij nu precies de omgekeerde wereld. Precies, wat u nu zegt, dat is volgens mij wat wij dus wel moeten doen.

De VOORZITTER: Mevrouw Van Straten.

Mevrouw VAN STRATEN: Dank u wel, voorzitter. In het voorstel van het college, zoals het er ligt, nemen wij die tijd. Ondertussen is het college die gesprekken aan het voeren en bent u, als raadslid, ook

die gesprekken aan het voeren. Wat mij betreft zijn we die gesprekken om die effecten in kaart te brengen aan het voeren.

De VOORZITTER: Mevrouw Knikker.

Mevrouw KNIKKER: Nou, ik weet niet hoe u die gesprekken met de organisaties dan voert, maar als wij die gesprekken met die organisaties voeren ontstaat er toch wel een compleet ander beeld over op welke wijze wij op dit moment, als gemeente, gesprekken voeren. In de media lezen wij a. en van de organisaties horen wij, ja, maar er zat nog een addertje onder het gras. Dit betekent b., c. en d. Daarom denk ik, wij hebben als raad nog steeds het beeld niet compleet als wij het hebben over die gesprekken voeren. En ja, ik wil graag dat wij de tijd nemen. En ja, ik wil graag dat het college de ruimte krijgt om met de organisaties naar oplossingen te zoeken, maar nu wordt het wel erg eenzijdig gepresenteerd door keuzes die door het college al gemaakt lijken te zijn, waar wij eigenlijk alleen nog maar mogen kijken.

De VOORZITTER: Ik heb een beetje het gevoel dat wij inmiddels naar de tweede termijn gaan. Er zijn allerlei mensen die van alles willen zeggen en toch echt, echt, echt geen spreektijd meer hebben. Daar ga ik toch streng in zijn. Ik wil dus vragen of u uw… O, u was klaar. Nou, dat is helemaal mooi. Dan kunnen we naar de tweede termijn en dan kunnen jullie helemaal los met elkaar. Eh, naar het college. Nee, we zijn er nog niet. We gaan nog niet naar de tweede termijn. Rustig aan, rustig aan. Mevrouw Ballieux, GroenLinks.

Mevrouw BALLIEUX: Dank u wel, voorzitter. Laat helder zijn dat de bezuinigingen zelfs in 2022 niet helemaal van tafel zijn en daarna gewoon doorgaan. Zelfs nu klip-en-klaar blijkt dat wij, GroenLinks, ChristenUnie-SGP en D66 gelijk hebben en de bezuinigingen niet nodig zijn. Om dit te onderbouwen worden zelfs vanuit het niets nieuwe stelposten opgevoerd en dat heeft de heer De Vries net, zojuist, allemaal uitgebreid verteld, dus ik zal dat niet nog een keer zeggen. GroenLinks staat voor een eerlijke, sociale en solidaire samenleving met kansen voor iedereen. Bij de voorjaarsrapportage heeft GroenLinks, samen met D66 en de ChristenUnie-SGP, keihard geknokt om deze bezuinigingen die niet nodig zijn van tafel te krijgen, maar op 1 juli 2021 hielden de coalitiepartijen treurig genoeg de oren dicht en waren blind voor de uitgestoken handen en voor de uitgereikte reddingsboei. Ook de komende weken is onze ambitie om deze bezuinigingen van tafel te krijgen. Ook die in 2022. We zullen dan ook de begroting op 11 november 2021 amenderen. De grote en onnodige onrust in de samenleving bij organisaties als de speel-o-theek, Sportservice, MeerWaarde, de BGH en de beide Jeugdlandorganisaties moet stoppen. Dit zijn organisaties die zich keihard inzetten om tot in de haarvaten van onze gemeente te zorgen voor onze inwoners, met ontzettend veel inzet van vrijwilligers. U, college en coalitiepartijen HAP, PvdA, CDA en VVD heeft alle werkers bij deze organisaties een keiharde klap in het gezicht gegeven en het hardste geraakt waar zij hun reden van bestaan vinden, bij onze inwoners en wat zij nodig hebben, in de maatschappelijke doelstellingen die zij dachten samen met de gemeente na te streven. Ondertussen draait de goednieuwsshow van het college op volle toeren. Zo lijkt Sportservice gered, maar op vragen van onze fractie twee weken geleden moest de wethouder bekennen dat er in 2025 nog maar 40% van het budget beschikbaar is voor Sportservice. Dan is het ook nog goed om te weten dat die 40% inclusief € 100.000,00 is die Sportservice voortaan zelf uit de markt mag gaan halen. Twee weken geleden beweerde dezelfde wethouder dat Sportservice met dat bedrag gewoon ons sportbeleid gaat uitvoeren.

De VOORZITTER: Mevrouw Ballieux, u krijgt een interruptie van mevrouw Van Straten, VVD.

Mevrouw VAN STRATEN: Dank u wel, voorzitter. Een hypothetische vraag. De opdracht ligt inderdaad ook bij maatschappelijke organisaties. Kijk of je geld kan halen door sponsoring of van bedrijven.

Er zijn momenteel heel veel bedrijven die maatschappelijk ook zaken willen doen. Stel dat het lukt, dat zo een organisatie dus vanuit de markt geld krijgt en dat we dus in een samenleving leven waar mensen elkaar helpen en elkaar ondersteunen en dat dit niet vanuit de overheid gedaan moet worden. Wat vindt GroenLinks dan? Moeten wij dan toch die subsidie blijven volhouden of gaan we dankbaar gebruikmaken van de mensen die het onderling met elkaar regelen?

De VOORZITTER: Mevrouw Ballieux.

Mevrouw BALLIEUX: De VVD leeft echt in een andere wereld dan de meeste van onze inwoners. Mevrouw Van Dijk heeft net uitgelegd dat juist de subsidie van de gemeente mogelijk maakt dat mensen structureel investeren in hun organisatie. Dat lijkt de VVD maar niet te begrijpen. Treurig. Voorzitter, de antwoorden van de wethouder twee weken geleden kunnen maar twee dingen betekenen. Of we betalen al jarenlang tweeëneenhalf keer te veel voor de diensten van Sportservice of het antwoord klopt niet. GroenLinks heeft vandaag geen vragen aan onze gasten, het college, maar wel aan de fracties van HAP, PvdA en CDA. Omdat het grote schandaal hier is, dat deze fracties, deze partijen die zich laten voorstaan op hun sociale gezicht, hebben toegestaan dat de financiële middelen uit ontzettend veel staand beleid zijn getrokken. Waar wij ambities hadden moeten die het nu stellen zonder financiële middelen. Het kan niet anders dan dat op de inhoud scherpe keuzes moeten worden gemaakt. Wij zijn ontzettend benieuwd welke keuzes deze fracties dan gaan maken, terwijl we niet eens weten wat de maatschappelijke effecten zijn. Van de HAP willen wij weten hoe het verder moet met gebiedsgericht werken nu de budgetten voor de dorps- en wijkraden met 40% worden gekort. Hoe past dit in ons kernenbeleid? De koplopergemeente voor het VN-verdrag. Hoe gaat het nu verder met de Lokale Inclusie Agenda wanneer de BGH voor de helft wordt gekort.

De VOORZITTER: Mevrouw Ballieux, wilt u gaan afronden? U bent bijna door uw tijd heen.

Mevrouw BALLIEUX: De PvdA, graag een antwoord op de vraag hoe het sportbeleid met 60% minder kan worden afgehandeld. Het CDA, mantelzorgers krijgen nog een nota binnenkort, maar ondertussen zijn de financiële middelen er al uitgetrokken. Wij horen gewoon graag antwoorden.

De VOORZITTER: Laatste zin mevrouw Ballieux.

Mevrouw BALLIEUX: Ja. De komende twee weken gaat GroenLinks, samen met zoveel mogelijk anderen, hopelijk ook coalitiepartijen aan de slag om deze begroting bij te stellen, zodat wij gewoon kunnen zorgen dat de rust in de samenleving weer terugkeert en wij zorgen voor onze inwoners en opkomen voor hun belangen. Precies zoals van ons wordt verwacht als volksvertegenwoordigers.

De VOORZITTER: Dank u wel, mevrouw Ballieux. Dan gaan we naar de heer Vermeulen, Forza!

De heer VERMEULEN: Voorzitter, dank u wel. Voorzitter, in het sessieverzoek lezen wij het volgende: de ombuigingen waarvoor de gemeenteraad in meerderheid heeft gekozen zouden de komende jaren een impact hebben die naar ons idee grote groepen kwetsbare inwoners zou raken. Deze zin schetst het hele probleem dat de fractie van Forza! heeft bij deze voorbespreking. Die opmerking geeft, naar ons idee, precies aan waar de schoen wringt. Kijkend naar onze begroting en overige financiële rapportages kunnen wij niets anders dan concluderen dat het helemaal niet met zekerheid is te zeggen of dat ook zo is. De gemeente Haarlemmermeer is een regiegemeente. Dat wil zeggen, wij maken beleid en verbonden partijen voeren dat uit. Kortom, deze verbonden partijen zijn het middel om onze doelen te bereiken. Het grote voordeel is dat dit de gemeente flexibel maakt. Wij kunnen hierdoor immers snel schakelen en houden, althans in theorie, de vasten over het klein. Als wij kijken naar het taakveld Maatschappelijke ontwikkeling, dan kunnen wij daar de volgende beleidsdoelen terugvinden:

Beleidsdoel A: inwoners ervaren zo min mogelijk sociale en gezondheidsproblemen en ontwikkelen een gezonde levensstijl;
Beleidsdoel B: onze jonge inwoners ronden een opleiding af die past bij hun mogelijkheden en ontwikkelen maximaal hun talent;
Beleidsdoel C: inwoners nemen in hun buurt of kern actief deel aan de samenleving;
Beleidsdoel D: inwoners nemen deel aan een breed aanbod van culturele activiteiten en maken kennis met de culturele historie van Haarlemmermeer waarvoor wij ons historisch erfgoed behouden;
En ten slotte beleidsdoel E: inwoners beschikken over voldoende aantrekkelijke mogelijkheden om te recreëren, bewegen actief en nemen deel aan sport.
Vervolgens worden deze doelstellingen nergens concreet gemaakt. Geen streefwaarden, geen doelen anders dan de vrije interpretatie van beleidsdoel A tot en met E. Wij hebben kortom geen idee of en in welke mate de verbonden partijen waarop wij gaan bezuinigen toegevoegde waarde hebben en of wij dankzij hen meer bereiken dan zonder. Als wij dan gaan zoeken in de rapportages van de verbonden partijen zelf, voor zover zij al een jaarverslag maken, dan worden wij daar ook niet heel veel wijzer. Hoeveel ongezonder zouden onze inwoners zijn zonder hun inzet? Hoeveel mensen krijgen ze van de bank of achter hun beeldscherm vandaan? We weten het niet. We schieten zo met hagel op een muis en weten niet eens of we hem hebben geraakt. We geven overigens dit jaar € 86 miljoen uit en voor 2022 staat er € 80 miljoen begroot. Forza! is in ieder geval blij dat al deze instanties het komende jaar even uit de brand zijn, maar wat Forza! betreft blijven wel de bezuinigingen overeind en hebben wij de tijd om eens inzichtelijk te maken wat wij concreet van onze verbonden partijen verwachten en hoe zij dat meetbaar maken, zodat wij als raad meer hebben om op af te gaan, dan een gevoel in onze onderbuik. Forza! wil niet dat het een doel wordt om ten koste van alles de middelen in stand te houden. Tot zover, voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u wel, mijnheer Vermeulen. Dan gaan we naar de heer Sulmann, EEN Haarlemmermeer. Herstel, GEZOND Haarlemmermeer.

De heer SULMANN: Dank u wel, voorzitter. We zijn ingehaald door de realiteit. Dat is de boodschap van het college naar aanleiding van de septembercirculaire. Gelukkig was het een positieve realiteit. De bezuinigingen voor 2022 gaan grotendeels niet door. Wel blijft het college inzetten op efficiencyvoordelen, maar wij mogen er toch wel van uitgaan dat het college altijd kijkt naar verspilling en efficiencyvoordelen. Maar goed, de bezuinigingen voor de jaren erna blijven staan, omdat er nog te veel financiële onzekerheden zijn, zoals de herverdeling van het Gemeentefonds, oplopende kosten jeugdzorg en de energietransitie. Dit past bij een voorzichtige benadering van de begroting. Onzekere inkomsten nog niet rekenen en wel alvast rekening houden met eventuele hogere kosten oftewel een gezonde financiële huishouding. Daarbij is het goed niet te regeren over eigen graf, aangezien er volgend jaar een nieuwe raad en een nieuw college is. Wel willen wij het college de optie meegeven de meest impactvolle subsidieverlagingen alvast langzamer af te bouwen, zodat de subsidieontvangers langer de tijd hebben om aan hun nieuwe situatie te wennen. En natuurlijk, laten wij hopen dat de toekomstige circulaires ook een positieve realiteit geven, zodat de bezuinigingen vanaf 2023 ook niet door hoeven te gaan. Tot zover, voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u wel, mijnheer Sulmann. Dan hebben wij alle aanwezige partijen gehad. In vogelvlucht. Voor de notulen, lid Meijer is niet aanwezig. Daarmee zijn alle partijen aan de beurt geweest. Dan wil ik naar het college gaan. Voordat ik naar het college ga, u heeft zeven minuten. Het is aan u om die zelf te verdelen. Wie mag ik het woord geven? De heer Nobel, namens het college.

Wethouder NOBEL: Voorzitter, dank u wel. Laat ik beginnen te zeggen dat het college, daar zijn wij ook mee begonnen toen wij deze bezuinigingen inzetten, dit ook met pijn in het hart doet. Dat is niet veranderd. Die situatie is ongewijzigd gebleven. Dat is, volgens mij, iets dat zowel de raad als het col-

lege met elkaar gemeen hebben. Dat dit niet iets is wat wij graag doen, maar wel iets was dat echt noodzakelijk was en ook blijft. Als je kijkt naar al die organisaties die zich keihard inzetten, de vorige keer hebben wij Sportservice gezien, we hebben MeerWaarde gezien, we zien nu vrijwilligersorganisaties van… Nou ja, niet de speel, ik wilde speeltuinverenigingen zeggen, maar Jeugdland, de speelo-theek. Mensen die zich met hart en ziel daar elke dag weer keihard voor inzetten. Geld of winst is daar absoluut niet aan de orde. Natuurlijk, heeft het college het daar ook moeilijk mee. Natuurlijk, deed het ons ontzettend veel pijn, dat wij al die instellingen moesten aanschrijven en moesten zeggen, u wordt volledig gekort of u wordt voor 40% gekort en alles wat daar tussenin zit. Het probleem is alleen en een aantal raadsleden hebben dat al geschetst, wij moeten dat tijdig doen. U mag er ook of u moet er ook van uit kunnen gaan dat de overheid betrouwbaar is en als u jaar in, jaar uit de subsidie ontvangt en het lijkt er ineens op dat het weer is omgeslagen en dat wij mogelijkerwijs subsidie niet meer kunnen verstrekken, dan moeten wij u daar tijdig van op de hoogte brengen. Dat hebben wij ook gedaan. We gaan nu uiteraard met u het gesprek aan, zouden wij het misschien voor de ene instelling iets minder kunnen doen, zodat zij toch kunnen blijven bestaan of dat zij minder hard zullen worden geraakt. Die gesprekken gaan wij zeker voeren. Normaal gesproken is het zo, dat hoe wij hier nu zitten, spreken wij ook niet met elkaar. Het is een uitzonderlijke situatie, dat wil ik wel hebben gezegd, want de ambtenaren hebben ontzettend hard moeten werken om dit stuk, om al die cijfers die telkens wijzigen, die telkens anders zijn, toch nog hier voor te leggen. Normaal gesproken hebben wij het over de begroting. Dan hebben wij deze cijfers nog helemaal niet. Dan zien wij met elkaar het effect daarvan pas in het voorjaar. Ik denk dat het belangrijk is dat wij hier vandaag met elkaar zitten, dus het is goed, alleen ik wil wel hebben gezegd, dat het beeld toch telkens blijft wijzigen. Dan kom ik toch bij de heer El Idrissi die ook zegt, ja, dat is zo onzeker. Kunnen wij daar niet iets aan doen? Kunnen wij daar niet bijvoorbeeld een risicofactor in opnemen? Het klopt. Het beeld blijft ook onzeker. Onze gemeente is voor een derde ongeveer afhankelijk van het geld dat vanuit het rijk komt. Vind ik dat leuk? Nee. Kan ik daar heel veel aan wijzigen? Nee, helaas ook niet. Dat is ongeveer de verdeelsleutel. Natuurlijk, daar kun je iets in wijzigen als je zegt, nou ja, we gaan wat meer aan onze eigen inkomsten doen of we geven wat minder uit. Op die manier zijn we minder afhankelijk van wat er uit het rijk komt. Maar grosso modo ben je voor ongeveer een derde afhankelijk van dat rijk. Kunnen wij dan een risicofactor inbouwen? Het simpele antwoord is nee. Daar waar het kan, doen wij dat. Denk bijvoorbeeld aan grote projecten waar we mogelijkerwijs zien dat er een risico aankomt, of dat nu een omlegging van een weg is of een groot sportcomplex, daar proberen wij het. Maar datgene wat wij vanuit het rijk krijgen of wat wij verwachten te krijgen, proberen wij zo realistisch mogelijk in te schatten. Daar zit eigenlijk die risicofactor of die afwegingsfactor waar u naar op zoek was, in. Dat is namelijk de meest realistische inschatting of zijn de meest actuele cijfers die wij op dat moment hebben. Zo ramen wij. Ja, we zijn verrast en we zijn ingehaald door de realiteit. Is het leuk? Nee. Ben ik blij dat de oppositie gelijk heeft gekregen? Ja, want het had wellicht ook nog erger kunnen zijn, zoals de heer Koning ook al schetste. Dan hadden wij nog harder moeten bezuinigen. Het feit is dat wij iets moeten en moesten doen. Dat hebben wij ook gedaan. De PvdA gaf aan, wij krijgen signalen dat de communicatie met de instellingen niet op orde zou zijn. Die signalen hebben wij tot op heden nog niet gekregen, maar ik neem het wel heel serieus. Ik zou ook willen vragen, als instellingen zeggen 'wij krijgen gemengde signalen of wij voelen ons niet serieus genomen', meld je, mijn collega's en ikzelf ook gaan uiteraard in gesprek met al die instellingen die wij een brief hebben gestuurd waarin wij hebben aangegeven, let op, u gaat mogelijk gekort worden op uw subsidie, volledig of deels. Die gesprekken willen wij doen en de signalen nemen wij uiteraard erg serieus. D66 had het over de onduidelijkheid. Ja, die is er nog steeds. Gelukkig hebben wij nu een jaar extra tijd gekregen. Daarmee maak ik ook meteen het bruggetje naar: waarom heeft u alleen in 2022 de bezuinigingen teruggedraaid en nog niet verder? Als u goed heeft gekeken en de heer Klijn gaf dat ook heel duidelijk aan, de onzekerheden die er nog in zitten maken dat je nu niet zomaar kunt zeggen, we draaien ook na 2022 alles terug. Ik zie nu dat de heer De Vries nee schudt, maar er zitten gewoon echt hele grote risico's, ook die er nog aan gaan komen. Een aantal zijn al genoemd: jeugdzorg, de woningbouwaantallen, de Omgevingswet, de energietransitie. Grote

vraagstukken die ontzettend veel geld kosten, waar we ook onzekerheden voor moeten ramen. Die hebben we geraamd. Dat hebben wij u inzichtelijk gemaakt. Als je dat bij elkaar optelt, dan heb je niet € 25 miljoen in de plus, maar dan heb je € 2 miljoen in de min. Dit is wat wij op dit moment kunnen doen. Het is niet leuk, maar dit is het gewoon. We moeten niet nu ineens willen sinterklazen en denken, we gaan toch nog wat doen. Het kan niet. Ik verzeker u, een volgend college heeft ook de luxe niet om alles terug te draaien, want de getallen die u nu ziet zijn inclusief de ombuigingen. Ja, de scherpe randjes kunnen er misschien af en een nieuw college heeft misschien nog wat ambities die het ook wil realiseren waar ook geld voor beschikbaar moet worden gesteld, maar we kunnen niet alles terugdraaien. Dat is de pijnlijke, maar realistische boodschap die ik toch wil meegeven. De HAP vroeg verder nog, kunnen wij nu niet met dat incidentele overschot dat wij nu hebben, dat tekort in 2025 wat verzachten? Los van dat er al iets is gezegd over de financiële regels, dat klopt, wat de heer Klijn ook zei, je kunt dat incidentele overschot niet een beetje uitsmeren over de andere jaren. Ik denk ook dat als dat wel zou kunnen, dat dat ook beter zou zijn om het niet te doen, omdat je dan gewoon met elkaar moet zeggen, 'we zien structureel iets dat wij structureel anders zouden willen', laten wij even een voorbeeld van de speel-o-theek aanhouden.

De VOORZITTER: U heeft nog 1 minuut.

Wethouder NOBEL: Stel je wilt dat de speel-o-theek openblijft, dan moet je gewoon zeggen, we gaan het niet meer doen en dan moet je dat structureel in de boeken zetten en iets anders structureel niet meer doen, zodat daar geld vandaan komt. Dat zou de juiste wijze zijn. Maar het incidenteel inzetten zoals u dat wilt, dat kan niet. Ik denk ook dat dit niet verstandig is, want als je kijkt naar instellingen… Er werd ook al gezegd, in 2024 krijgen zij ook een subsidie. Dus, stel je zegt in 2025 komen wij u tegemoet, dan moeten zij ook aanschuiven voor 2023 en 2024. Dan zeg je dus tegen een instelling, 2023 en 2024 moet u wel bezuinigen en 2025 niet. Dat wordt ook heel ingewikkeld, dus dat kan niet. Ik denk dat ik daarmee, voorzitter, ook meteen de meeste vragen heb beantwoord. Ik weet dat in ieder geval mijn collega Sidali nog twee vragen open heeft staan. Van MeerWaarde, dacht ik.

De VOORZITTER: Voordat ik iemand nog het woord ga geven, bedank ik mijnheer Nobel. Wij hebben nog 15 minuten. Iedereen is nagenoeg door zijn spreektijd heen. Een tweede termijn gaat erg lastig worden en is, denk ik, ook vooral bedoeld voor over twee weken. Ik stel voor dat ik mijnheer Sidali nog het woord geef om de twee vragen te beantwoorden en dat wij dan de sessie gaan afronden. Ook omdat wij straks om 20.30 uur onder andere twee andere sessies hebben. Mijnheer De Vries, u heeft een opmerking?

De heer DE VRIES: Ja, even voor de orde. Deze zaal wordt pas om 22.00 uur…

De VOORZITTER: Ja, alleen ik heb straks ook een sessie en ik ben niet de enige, dus we zullen toch echt moeten afsluiten. Ik wil mijnheer Sidali nog de twee vragen laten beantwoorden en dan gaan we afronden. Dan gaat u afronden, want het is uw sessie. Mijnheer Sidali, u heeft het woord.

Wethouder SIDALI: Dank u wel. Voorzitter, nog even de vraag van het CDA over MeerWaarde en dankzij het werk dat zij verrichten, daar helpen om kinderen niet in de jeugdzorg te krijgen, dat is heel moeilijk te kwantificeren, want dat doen wij bijvoorbeeld wel met onze praktijkondersteuners bij de huisartsen, daar kunnen wij het heel goed zien, maar je kunt eigenlijk niet goed bepalen en kwantificeren, dat als iemand een activiteit volgt bij MeerWaarde dat dit dan ook betekent dat hij niet naar de jeugdzorg toegaat. Ik betwijfel het niet alleen, maar het is een ongelofelijke opgave om dat te kwantificeren. Ik begrijp dat MeerWaarde dat heeft gezegd, dus ik ga daar graag met MeerWaarde over in gesprek om te kijken of zij dat zouden kunnen kwantificeren, maar ik zou het heel moeilijk kunnen kwantificeren. Dat doen wij dus wel met die POH's. Dat doen wij ook met de multiproblemgezinnen.

Daar zien wij dus ook dat wij met een aantal casuïstieken aan de gang gaan en dan kunnen wij ook zeggen, dat we daardoor een aantal kinderen hebben geholpen dat zij dus niet verder de zorg ingaan of gezinnen de schulden in geraken. Dat zijn dan wel kwantificeerbare zaken die wij dan mee kunnen nemen, maar of iemand bij een sportvereniging of MeerWaarde of waar dan ook een activiteit volgt en daardoor dus niet in de jeugdzorg terechtkomt, dat is heel moeilijk te kwantificeren.

De VOORZITTER: Graag via de voorzitter mijnheer Koning. U heeft geen spreektijd meer. Mijnheer Sidali.

De heer SIDALI: Ik heb het een beetje gehoord. Ook de registratie gaat heel moeilijk, zeg ik, via u, voorzitter. Dan even over mantelzorg. Daar gaat u nog de informatie over krijgen. Sturen op mantelzorg ligt nu bij de Participatieraad ter advies. Dan zult u ook meekrijgen hoe daar de bezuinigingen op uitkomen zullen wij maar zeggen. Dat hebben wij ook meegenomen. En als er een instelling is waarbij je kunt zeggen dat de gesprekken heel erg goed gaan, dan is dat zeker mantelzorg. Dat kunt u zo ook zelf verifiëren. Maar ook met Sportservice. Daar wil ik dan tot slot nog even iets over zeggen, voorzitter. GroenLinks zegt dat deze portefeuillehouder eerder heeft gezegd dat Sportservice doodleuk kan doorgaan. Nou, dat zijn nooit mijn woorden geweest. U zegt dan ook nog tegelijkertijd 'of wij hebben te veel betaald of het antwoord van de portefeuillehouder klopt niet'. Ik wil daar nog wel een derde punt aan toevoegen. Misschien heb ik het dan niet goed uitgelegd, want het is allebei niet zo, wat u zegt. Ik heb altijd gezegd, dat wij Sportservice nu voor een deel het sportbeleid kunnen laten uitvoeren, omdat zij voor een deel worden bezuinigd en dus niet voor 100%. Dat is ook weer in goed overleg gegaan met Sportservice. Wij hebben samen kunnen concluderen met wat zij nu krijgen en dat zij zelf ook nog € 100.000,00 uit de markt zelf gaan halen, dat zij daarmee niet het hele sportbeleid kunnen gaan uitvoeren, dat heb ik nooit gezegd voorzitter, maar dat we met elkaar in goed gesprek verder gaan kijken wat zij dan nog wel overeind kunnen houden. Dat is nu een voorbeeld van hoe wij dus in gesprek blijven met al deze organisaties. Dat was het wat mij betreft, voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan kijk ik rond. Geen behoefte aan een tweede termijn, dat gaat ook niet, want voor de begroting gaat het ook niet meer lukken. Dus, mevrouw… Herstel, mijnheer De Vries, het gaat lekker vandaag, mijnheer De Vries, ik wil u verzoeken de sessie af te ronden.

De heer DE VRIES: Dank u wel, voorzitter. Het is nog even niet 20.30 uur, dus ik heb nog wel even de tijd. Ik wil toch nog even reageren op…

De VOORZITTER: Ik wil u wel verzoeken echt af te ronden.

De heer DE VRIES: Af te ronden?

De VOORZITTER: Ja, echt afronden.

De heer DE VRIES: Echt waar?

De VOORZITTER: Ja.

De heer DE VRIES: Met bijna tien minuten?

De VOORZITTER: Ja.

De heer DE VRIES: Toch afronden?

De VOORZITTER: Ja.

De heer DE VRIES: U bent heel streng, voorzitter, maar goed.

De VOORZITTER: Ik ben heel streng. Geen tweede termijn, u gaat afronden.

De heer DE VRIES: Gelukkig hebben wij volgende week de tweede termijn nog. Fijn dat wij uiteindelijk deze sessie toch hebben kunnen houden, want ik vrees dat alles wat wij nu hebben kunnen zeggen, dat wij daar volgende week geen tijd voor hebben. Daar hebben we dan mooi een tweede termijn voor. Nou, dan ga ik geen commentaar meer geven, maar dan ga ik mijn afronding doen, zoals ik die hier heb opgeschreven. Collega's, we hebben de taak om goede kaders aan te reiken en ook om de inwoners te vertegenwoordigen. Ik doe dat met hart en ziel namens de ChristenUnie-SGP, waarbij wij nadrukkelijk op willen komen voor de belangen van de meest kwetsbaren. Om dat te bereiken mogen wij, nee, wordt zelfs van ons verwacht, zoals wij in onze opleiding in dit huis hebben gehoord, dat wij bij onze bestuurders zeuren, zaniken, zeiken en zuigen. Ik hoop dat mijn collega's diezelfde houding hebben en opkomen voor de mensen die het het zwaarst hebben. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel, mijnheer De Vries. Er is geen tweede termijn, dus ik sluit bij dezen de sessie. Dank u wel.